

DEFORMAREA PROFESIONALĂ: COMPORTAMENT DEVIANT AL FUNC IONARILOR PUBLICI

PROFESSIONAL DEFORMATION: DEVIANT BEHAVIOR OF CIVIL SERVANTS

CZU: 35.08:343.353

Alina SEVERIN,
doctorand ,
Academia de Administrare Public 

SUMMARY

In this article, we address an important topic for the functioning of public institutions, such as the professional deformation of civil servants. The characteristic features, types and forms of manifestation of professional deformation are formulated. We also come up with some proposals that could prevent the emergence and development of the phenomenon of professional deformation in modern administrative systems.

Keywords: civil servant, public administration, professional deformation, abuse of service, corruption.

REZUMAT

Autoarea abordeaz   n prezentul articol un subiect important pentru func ionarea institu iilor publice, precum deformarea profesională a funcționarilor publici. Sunt formulate trăsăturile caracteristice, tipurile  i formele de manifestare a deformării profesionale. Semnatarea vine, de asemenea,  i cu unele propuneri care ar putea preveni apari ia  i dezvoltarea fenomenului de deformare profesională în sistemele administrative moderne.

Cuvinte-cheie: func ionar public, administra ie publică, deformare profesională, abuz de serviciu, corupție.

Procesul de democratizare a rela iilor sociale impune cerin e deosebite fa a de instituțiile statului, din perspectiva profesionalismului  i integrităţii funcționarilor publici. Cadrul normativ na ional stabile te mecanisme legale de constituire, dezvoltare  i protejare a serviciului public, în baza principiilor de profesionalism, competen , spirit de ini iativ , onestitate  i devotament.

 n prezent, completarea institu iilor  i autorităţilor publice cu func ionari publici profesioni ti  i, foarte important, cu un psihic stabil  i rezistent la provocări interne  i externe, necesită o aten ie sporită.

Particularităţile  i eficiența interac iunii între oameni depind în mare măsură de felul în care ace tia recep ioneaz ,  n eleg, reproduc  i interpretează ac iunile lor, estimează posibilităţile altor participan i la comunicare  i ale lor proprii.

 n anumite situa ii abilitatea de a „ n eleg oamenii” are un rol important, în special, c nd este vorba de acțiuni în condi ii deosebite, cum ar fi asigurarea ordinii publice, combaterea criminalităţii, asigurarea regimului de permise  i autoriza ii, lucrul cu persoanele cu un statut social special: condamna i etc.

Cele menționate pretind de la funcționarii publici eforturi psihologice considerabile, posedarea unor abilități, deprinderi și mecanisme comunicative, necesare pentru depășirea conflictelor. În opinia noastră, succesul activității profesionale a funcționarilor publici este determinat de atitudinea, percepția reciprocă și a cetățenilor, în calitate de beneficiari ai serviciilor prestate de instituțiile publice.

Personalitatea umană, ca obiect al cunoașterii, ca și orice obiect al realității sociale, provoacă la partenerii de comunicare o anumită atitudine. Dar, din cauza că omul este capabil să influențeze activ mersul comunicării, rezultatele interacțiunii cu alte persoane, el, prin acțiunile sale, influențează atitudinea față de sine din partea celor din jur.

La rândul său, stereotipurile și predispozițiile acestor oameni, actualizându-se în interacțiune cu persoana estimată, determină impresia concretă, pe care o formează la fiecare dintre noi. Persoanele, pentru care lucrul cu oamenii constituie o activitate profesională, sunt obligate să posede abilități necesare pentru a descoperi trăsături individuale la fiecare obiect de interacțiune, să identifice moduri de poziționare față de ei. Aceasta constituie una dintre principalele premise pentru asigurarea performanței în activitatea profesională.

Este cunoscut faptul că eficiența activității profesionale a funcționarilor publici este determinată în mare măsură de competența lor profesională și rezistența psihologică. Din această cauză științele psihologice acordă o mare atenție competențelor și calităților psihologice, înaintate funcționarilor publici. În lista calităților profesionale importante, o poziție de frunte este rezervată activității morale, stabilității emoționale, abilităților pedagogice și comunicative,

disponibilității psihologice pentru activitatea de serviciu, rezistența la influența nefavorabilă a mediului profesional.

Un obiectiv de bază în procesul de adaptare la mediul social-psihologic, în sfera profesională, îl constituie evitarea deformării profesionale a colaboratorilor. Esența și originea deformării profesionale își au explicația în impactul rolului profesional, exercitat de indivizi, care provoacă schimbări în trăsăturile personale și formează tipul de personalitate care se manifestă în afara sferei profesionale.

Deformarea profesională se manifestă printr-o varietate vastă de modele și orientări, acestea având caracter pozitiv sau negativ. Din perspectivă pozitivă, impactul educativ al profesiei asupra personalității se manifestă prin formarea la aceștia a unei atitudini pozitive și responsabile față de obligațiile de serviciu, acumularea experienței profesionale, formarea priceperilor, deprinderilor, aprofundarea intereselor, dezvoltarea creativității etc. Din punctul de vedere al impactului negativ al deformării profesionale, este relevant exemplul funcționarilor din organele de ocrotire a normelor de drept, care pot asimila unele trăsături specifice conduitei ilicite. Deformarea funcționarilor publici se caracterizează prin următoarele:

- stabilirea unor relații interzise cu clienții – beneficiari ai serviciilor publice, care generează acte de corupție;
- stabilirea unor relații extrainstituționale, interzise de regulamentele interne;
- conduită amorală în afara serviciului;
- perceperea eronată a scopurilor și obiectivelor activității de serviciu;
- identificarea neadecvată a mijloacelor și metodelor de soluționare a sarcinilor de serviciu;
- atitudinea față de deformarea profesională ca și față de un rău inevitabil cu care ești nevoit să te împaci;
- stereotipizarea percepției mediului social;

- înrăutățirea climatului moral-psihologic în colectivul de colaboratori;
- reducerea necesităților de dezvoltare intelectuală, spirituală și culturală;
- înrăutățirea stilului realităților de serviciu și alte manifestări [1, p. 64].

De menționat că nivelul moral-psihologic actual al unor funcționari publici este destul de jos. Acesta se manifestă prin creșterea numărului de cazuri de abateri disciplinare, prin abuzurile de serviciu.

Deformarea profesională constă din schimbări negative și abateri în structura personalității funcționarilor publici, care se manifestă în cadrul executării de către aceștia a obligațiunilor de serviciu.

Deformarea profesională a funcționarilor publici se manifestă adesea prin următoarele:

- hipertrofierea calităților profesionale importante: atenția se transformă în bănuială, încrederea în sine - în încredere exagerată, exigența - în meticulozitate, punctualitatea - în pedantism;
- actualizarea și dezvoltarea trăsăturilor negative precum duritatea, răzburarea, cinismul, permisivitatea. [2, p. 69]

Complexul de acțiuni pentru profilaxia deformării profesionale și prevenirea încălcării legislației în activitatea funcționarilor publici, în viziunea noastră, urmează să includă:

- crearea în entități a unui climat moral-psihologic sănătos, o atitudine binevoitoare a conducătorului față de colaboratori;
- informarea colaboratorilor privind problemele de deformare profesională, formarea unor deprinderi de autoanaliză critică a activității de serviciu;
- reexaminarea periodică a colaboratorilor în scopul depistării unor simptome de deformare profesională sau a predispoziției în acest sens și introducerea, în baza rezultatelor obținute a unor modificări în conținutul activității de serviciu, inclusiv transferul la alt lucru;

- controlul permanent al comportamentului funcționarilor dispuși pentru consumul de băuturi alcoolice la serviciu și în afara lui, formarea în colectiv a unei atmosfere de intoleranță față de persoanele care abuzează de consumul de băuturi alcoolice;

- implementarea unui sistem de verificare a calităților morale și profesionale ale tuturor categoriilor de colaboratori;

- sporirea nivelului de pregătire profesională a personalului;

- controlul protecției juridice și sociale a funcționarilor publici, îmbunătățirea condițiilor de muncă, de trai și odihnă. [3, p. 663-667]

Serviciul public are misiunea de a realiza politica de stat unică. Vom mai menționa că funcționarii publici, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, au obligația să respecte demnitatea persoanei și să manifeste față de client o atitudine umană. Respectul demnității și atitudinea umană față de persoană și cetățean din partea funcționarului public constituie temelia în care rezidă considerațiunile privind mecanismul controlului propriu intern și permanent al funcționarului public, adoptarea de către acesta a unor decizii echilibrate.

Funcționarii publici, înzestrați cu atribuții ale puterii, se bucură de o poziție socială deosebită. Ei acționează în numele statului, iar acțiunile lor sunt susținute de autoritatea și forța de constrângere a puterii și de posibilitatea aplicării sancțiunilor. Abilitatea de a utiliza puterea constituie o cerință profesională primordială, pentru funcționarii publici.

Legitimitatea și fezabilitatea utilizării puterii depind de calitățile personale ale angajaților. Nici simpatia, nici indignarea nu ar trebui să afecteze obiectivitatea concluziilor. O trăsătură specifică a activității profesionale a funcționarilor publici este păstrarea secretelor oficiale.

O importanță deosebită în interacțiunea

de serviciu o au cerințele personale pe care colaboratorii le înaintează colegilor cu care lucrează împreună. Procesul de interacțiune, succesul său depind într-o anumită măsură de modul în care un anumit angajat se conformează imaginii cerințelor altuia, impus atât activității, cât și personalității unei persoane care ocupă o anumită poziție.

Procesul de contact în sine este aso-

ciat cu influența psihologică reciprocă a angajaților, cu o evaluare a performanței lor și cu ajustarea unui comportament ulterior.

Având în vedere cele de mai sus, se poate spune că prevenirea deformării profesionale, îmbunătățirea nivelului profesional și personal al funcționarilor publici este cheia pentru a preveni anomaliile de serviciu din cadrul serviciului public.

BIBLIOGRAFIE

1. Наумов С. Ю. Теория государственного и муниципального управления. М., Форум, 2012.
2. Кононов И. И. Административное право. М.: Юнити-Дана; Закон и право, 2012, с. 69.
3. Кудаев П. П. Управленческие технологии профессионального развития государственных гражданских служащих // Молодой ученый, 2013, № 12.

Prezentat: 5 august 2019.

E-mail: alinelu1984@yandex.com